

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 10 (2337) 2005 m. gegužės mėn. 25 d.

Eina 49-tus metus

Melbourne

KRISTAUS KŪNAS IR KRAUJAS (DEVINTINĖS)

Kitoks pasotinimas

Pr 14, 18-20; 1 Kor 11, 23-26;
Lk 9, 11-17

Pagal tradiciją laikoma, kad Kristaus Kūno ir Kraujo iškilmei liturginius tekstus parinko ir himnus sukūrė šventasis Tomas Akvinietis. Pasakojama, kad šio darbo ėmėsi pranciškonas šv. Bonaventūras ir dominikonas šv. Tomas. Paklauses šventojo Tomo sukurtų himnų, Bonaventūras suplėšęs, jo nuomone, tam neprilygusių savo kūrybą...

Pirmajame skaitinyje iš Pradžios knygos pasakojama apie Abraomo susitikimą su slėpininguoju Salemo karaliumi ir kunigu Melchizedeku. Jo atnešose duonos ir vyno atnašose krikščioniškoji tradicija įžvelgia eucharistinės aukos provaizdį. Apaštalo Pauliaus tekstas Pirmajame laiške korintiečiams yra seniausias pasakojimas apie Eucharistijos įsteigimą. Evangelijoje pasakojama apie duonos padauginimą - tai šlovingojo Kristaus Kūno padauginimo eucharistinėje duonoje provaizdis. Iš konteksto galima spręsti, kad

"Jėzau, Tavyje aš pasitikiu"
"Jesus, I trust in Thee"

Melchizedekas "atnešė duonos ir vyno" kaip padėkos auką, nes jis yra aukščiausiojo Dievo kunigas. Jis palaimina Abraomą ir pašlovina Dievą už suteiktą, dovanoja karo laimikio dešimtinę. Šio patriarcho

didžiadvasiškumą liudija jo užtarimo maldos. Šventajame Rašte čia pirmą kartą pavartota sąvoka "kunigas". (...)

Apaštalas Paulius ragino korintiečius gerbti "Viešpaties vakarienę". Žadindamas bendruomenės narių sąmoningumą, apaštalas primena jos įsteigimą ir giliają prasmę. Čia perteikiami Jėzaus žodžiai, sudarantys Mišių kanoną, taip pat pirmą kartą jie teologiškai aiškinami. (...)

Duonos padauginimo stebuklą atpasakoja visi keturi evangelistai. Matas ir Morkus pateikia dar po antrąjį padauginimo pasakojimą. Evangelistas Jonas patikslina, kad tai vyko artėjant Velykoms. Galilėjos maldininkai jau buriasi prie Genezareto ežero ir grupelėmis leidžiasi Jeruzalės link. Pasotindamas minią prieš pat Velykas, Jėzus sykiu skelbia kitas Velykas ir kitokį pasotinimą. Duona padauginama Dvylikai grįžus iš savo misijos. Jėzus nori pasirūpinti apaštalu

KYRIE, ELEISON!

Aš be Tavęs, kaip krintanti smiltelė,
Kaip tirpstantis šešėlis vakarų...
Kaip jūroje paklydusi valtelė,
Beblaškoma gyvenimo audrų.

O Kyrie, o Kyrie, eleison!
O Viešpatie, pasigailėk manęs!
Nuo Tavo kojų niekur, niekur neisiu
-Pažvelk į mano vargo grandines...

Marijos rankos šventos ir nekaltos
Tau mano maldą neša nuolatos.
Per Ją mūs širdys kenčiančios,
sugeltos
Tau, Kyrie, eleison vis kartos.

Kasdien šį ilgesingą šauksmą didį
Tikėjimas, viltis ir meilė lydi.

poilsu, tačiau pats nesirengia ilsėtis. Jis dovanoja save mokydamas, traukdamas iš dvasinio skurdo, gydydamas visus, "kuriems reikėjo gydymo". Atėjęs vakarui, Jėzus užbaigia dieną veiksmu, pranašaujančiu dar tobesnį jo atsidavimą. Visi trys sinoptikai nurodo, kad veiksmas vyksta dykumoje. Ši aplinkybė primena žydų išėjimą iš Egipto ir klajones dykumoje. Jėzus yra naujasis Mozė, stebuklingai pasotinantis Izraelį. Jėzaus atliktas veiksmas turi ir mesijinę prasmę. Jis skelbia, kad atėjo Dievo aplankymo metas. Pranašų, Psalmių ir Išminties knygose pranašauta, kad Mesijo laikus ženklins Dievo dovanų gausybė.

Evangelistas Lukas visuomet pabrėžia ir bažnytinę Jėzaus ženklų prasmę. Šioje ištraukoje, panašiai kaip Mato evangelijoje, susidariusią padėtį stebi apaštalai: "Prisiartinę Dvylika tarė: 'Paleisk žmones, kad jie, nuėję į aplinkinius kaimus bei vienkiemius, susirastų nakvynę ir maisto'". (...) Jėzus paprašo susodinti minią būriais po penkiasdešimt. (...) Jėzus taip pat iš įvairialypės minios buria bendruomenę, kurią maitina viena duona. Esmingiausias yra eucharistinis ženklas. Evangelistai į Jėzaus lūpas įdeda tokius pačius žodžius, kokius jis ištarė Paskutinės vakarienės metu: "Jis pažvelgė į dangų, sukalbėjo palaiminimą, laužė ir davė mokiniams". Duonos padauginimas ir dalijimas ant Galilėjos kalvos yra provaizdis, nurodantis šlovingojo Kristaus Kūno padauginimą ir dalijimą visame pasaulyje iki laikų pabaigos.

"Bažnyčios žinios"

Krikščioniškasis radikalumas

T. Aldonas Gudaitis, SJ

Kai girdime tariant "radikalus", dažniausiai šį terminą suvokiame negatyviai. Juk sakoma, kad žiauriai įkaitūs žudantys teroristai ar daugelį gyvybių su savimi nusinešantys mirtininkai veikia radikalai. Lietuvoje per rinkimus ir po jų vis girdėjome kalbant apie radikalius naujuosius politikus. Ir vėl radikalumą čia suprantame ne pačia geriausia prasme. Kitaip sakant, negatyvus radikalumas yra tai, kas nenatūralu, dažniau net nehumaniška.

Aš norėčiau kalbėti apie pozityvųjį radikalumą kaip visiškai natūralų tikrovės reiškinį. Būtent toks yra teisingai suprastas krikščioniškas radikalumas. Pabrėžiu - teisingai suprastas, nes kas nors tuoj primins Kryžiaus karus, mokslininkų persekiojimus, inkvizicijos laužus. Minėti įvykiai nėra tikrasis krikščioniškas radikalumas.

Geriausia tikrojo radikalumo ištakų ieškoti Jėzaus asmenyje. Jis buvo tikras žmogus. Būti vis labiau panašiam į jį - tai būti vis labiau žmogumi. Bet neapmirškime, kad šio pasaulio atžvilgiu Jėzus dažnai elgėsi radikalai. Jis neniekino pasaulio, tačiau neleido jam užvaldyti savęs.

Jėzus sakė, jog jis atėjo, kad žmonės turėtų gyvenimą, kad apstėtai jo turėtų. Ir toks gyvenimas, į kurį jis kvietė, nėra iliuzija, nėra skirtas tik išrinktiems. Toks gyvenimas įmanomas kiekvienam. Apsispręsti būti su Kristumi nereiškia paniekinanti

pasaulį. Vienas jaunas žmogus savo apmąstymus išsakė taip: "Kas man yra Jėzus? Mylintis brotiškai, amžinai, be galo, iki skausmo, atsiduodantis iki susinaikinimo". Kristų pasirenkame dėl to, kad labiau mylėtume, kad būtų daugiau gyvenimo, kam iš tikrųjų ir esame pašaukti.

Kai žmogus bando gyventi įsiklausydamas, ką kalba Dievo dvasia ir kaip moko Kristus, kai jis stengiasi priimti sprendimus, rinkdamasis, kur būtų daugiau meilės, kur būtų daugiau gyvenimo, tuomet žmogus atranda tiesą, esančią ne tik apmąstymuose, bet egzistuojančią konkrečioje tikrovėje.

Dailininkas latvis Raimondas per ignaciškąsias rekolekcijas suprato, kad krikščionybė anaipol netruko kultūrai, kaip jis anksčiau manė. Priešingai - tikras ryšys su Dievu kaip tik padeda žmogui atsiskleisti, jį augina. Raimondas pripažįsta turės talentą, tačiau sako suvokęs, kad dabar ėmė tapyti kitaip nei iki tol. "Supratau, kad tapytojo talentas - ne mano nuosavybė, o Dievo dovana. Negaliu paaiškinti to skirtumo, tik tai jaučiu, kad dabar paveikslą kuriu kitaip, kur kas lėčiau, pranyko anksčiau jausta baimė. Dabar iš tiesų jaučiuosi pats savimi".

Radikalumą taip pat galima apibūdinti ignaciškuoju magis - daugiau. Jėzuitas Wilis Lambertas apie tai rašo: "Žodelis magis nėra nervinę įtampą

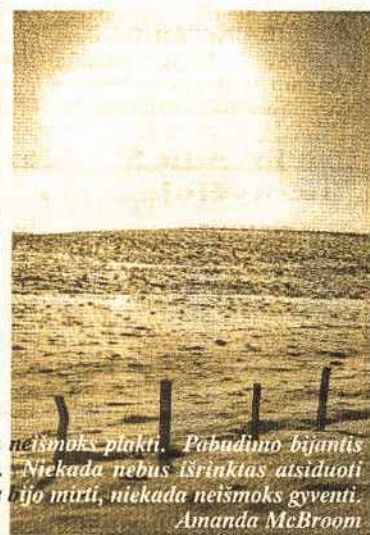
sukeliantis poreikis nuolat iš savęs daugiau reikalauti. Tai nuolatinis laisvas atsiliepimas į Dievo lūkesčius. Taip žmogus išsilaisvina iš vidutiniškumo, neapkausta. Jis tampa gyvybingesnis".

Kiekvienoje epochoje tikrasis krikščioniškas radikalumas žmogui, ieškančiam gyvenimo prasmės, padeda rasti atsakymą. Todėl drįstu sakyti, kad ir šiuo metu, kai tikimės, jog įstojus į Europos Sąjungą kils pragyvenimo lygis, be krikščioniškojo radikalumo negalėsime išsiversti, nes tik Kristus dvasia pagrįstas gyvenimas padeda žmogui išlikti laisvam, netapti gerovės vergu, nepasiduoti nevilčiai, kai kiti palūžta, ir nesusiurki netikrų dievų.

Jeigu nenorime tapti tikslu patys sau, jeigu po kojomis norime turėti pagrindą, kuris niekuomet neprapuola, jei norime vilties, kurios jokios nesėkmės neužtemdo, rinkimės toką seną ir kartu kasdien vis naują tiesą - bandykime gyventi kaip Jėzus. Patikėkime - jei kam nors toks gyvenimas ir atrodys radikalus, iš tikrųjų jis yra natūralus, tikras, žmogiškas.

"Laiškai bičiuliams"
T. V. Šimkūno nuotr.

Perplyšti bijanti širdis niekada neįsmoks plakti. Pabudimo bijantis miegas niekada neteiks žavesio. Niekada nebus išrinktas atsiduoti nepajėgiantis žmogus. Tas, kuris

Amanda McBroom

Nebijokime!

Atsiliėpime į Jono Pauliaus II kvietimą *Nebijoti*. Išeidamas į Amžinybę Šventasis Tėvas nenutraukė savo žmogiškumo misijos pasaulyje. Kūniškos kelionės pabaiga - tik laiptas į naują, meilės paremtos civilizacijos, kūrimo etapą. Dabar - mūsų eilė. Metas atsakomybei... ir metai - nebijoti. Nebijokime sukabėti maldą už mūsų Ganytoją, žengiantį pro dangaus vartus, ir už visą žmoniją, atsakingą gyventi taip, kaip savo vizijoje matė Jonas Paulius II. Pasistenkime suvienyta malda atstoti Jo Šventenybės gyvenimo maldą, kalbėtą už mus ir su mumis.

Tik vienybė savimonėje sugriovė baime paremtas šalčio karo sicnas, suskaldė tamsos ir prievartos komunizmo gniaužtus. Šventasis Tėvas nuveikė didžius darbus uždegdamas viltį ir supratimą milijardų širdyse. Jo baltas apsiaustas tapo vilties ir meilės vėliava, iškelta virš Žemės planetos taip aukštai, kad ją išvydo ir krikščionis, ir musulmonas, ir visai netikintis. Likę vieni neleiskime jo žibintai ugniai užgesti - puoselėkime ją kaip šviesų atminimą. Nebijokime pripažinti, kad tikroji drąsa - ne kariauti, o mylėti. Šventasis Tėvas, su nuoširdžiu pasididžiavimu žvelgęs į tūkstantines minias ir kiekvienam į akis, įrodė, kad gyvybė yra neginčijama vertybė, kurią privalu be kompromisų gerbti ir saugoti. Nebijokime mylėti ir tikėti visi drauge, kaip su mumis drauge nepailsdamas tikėjo Jonas Paulius II

Paulius Saudargas
"XXI amžius"

Jonas Paulius II liko su mumis

Arkivyskupas Sigitas TAMKEVIČIUS

1993 metų rugpjūčio pabaigoje išriedėjo paskutiniai rusų tankai, o po kelių dienų į Lietuvą atvyko Šventasis tėvas. Mums, penkiasdešimt metų nešusiems okupacijos pančius, tai buvo tarsi stebuklas. Mūsų atmintyje dar neišblėšę susitikimų Santakoje, Dariaus ir Girėno stadione, Šiluvoje ir Kryžių kalne įspūdžiai. Šiandien išgyvename labai panašų susitikimą kaip anuomet. Tik šiandien liūdime, nors tas liūdesys netoks, kaip visada: jis pilnas vilties ir ramybės. Šventasis tėvas nepaliko mūsų, nes nuo dabar jis bus arčiau nei iki šiolie.

Šiandien visai nesinori, kaip įprasta, melstis už Šventojo Tėvo Jono Pauliaus II vėlę, nes matėme jo šventą tarnystę ir nuveiktus didžiulius darbus. Atėjome kaip anuomet rugsėjo 6 dieną pabūti su švento gyvenimo žmogumi, kuris buvo toks artimas Lietuvai: kitaip nebūtų pasakęs, kad jo pusė širdies yra Lietuvoje. Tad dėkome Dievui už Joną Paulių II. Tai buvo Dievo dovana Bažnyčiai, pasauliui ir mums visiems. Šiandien reikia melstis, kad jo idėjos taptų kūnu. Ypač tos, kurias jis mums, Lietuvos vaikams, skelbė prieš dvyliką metų.

Šventojo Tėvo moralinė įtaka pasauliui buvo milžiniška. Jis daug prisidėjo prie pasaulio keitimosi į gera. Jis labai veiksmingai prisidėjo prie komunizmo tvirtovės sugriuvimo. "Nebijokite!" - kalbėjo Popiežius pirmą kartą atvykęs į savo tėvynę. Dar dešimt metų totalitarinė valdžia bandė išsilaikyti, bet šios pastangos neatnešė vaisių. "Solidarumas" laimėjo, išklindindamas, atrodo, nepajudinamos sistemos pagrindus visoje Rytų Europoje.

Tačiau Šventasis Tėvas prieštaravo ne tik totalitarinei sistemai, bet ir išsigimusiam kapitalizmui, kuris stokoja teisingumo ir daugybę žmonių palieka skurdžiai egzistencijai.

Paminklinėje Prisikėlimo bažnyčioje popiežiui Jonui Pauliui II atminti skirtame renginyje Kauno berniukų ir jaunuolių chorą bei kamerinį orkestrą "Varpelis" gausiai susirinkusiems tikintiesiems pristato kelbonas kun. Vytautas Grigaravičius. Ričardo Šaknio nuotrauka

"Atvykau kaip vargšų draugas", - kalbėjo Popiežius Amerikoje. Socialiniai klausimai, dėmesys vargšams ir žmogaus teisėms Šventojo tėvo kalbose užėmė prioritetinę vietą.

Jonas Paulius II visumet kovojo už gyvybės kultūrą. Jis teigė, kad reikali ginti žmogaus gyvybę nuo prasidėjimo iki natūralios mirties. Labai aiškiai "ne" pasakė abortams ir eutanazijai. Jis suprato, kad mirties kultūrtos versmė yra vartotojiškas žmonių nusistatymas ir hedonizmas. Todėl ne tik Paryžiuje, bet daug kur kartojo, kad moralinis palaikymas nepadaro žmonių laimingų.

Jonas Paulius II surado kelią į jaunimo širdis. Dariaus ir Girėno

stadione jis kalbėjo Lietuvos jaunimui: "Popiežius nori, kad jūs būtumėte laimingi. Jis ateina Kristaus vardu parodyti tikrojo džiaugsmo kelią. Atidarykite duris Kristui! Kristus jus pažįsta ir myli. Vien tik Jis gali visiškai patenkinti esminius žmogaus dvasios poreikius ir troškimus. Priimkite Evangeliją kaip išganymo dovaną. Paverskite ją kasdienio gyvenimo norma. Ją skelbkite ir liudykite". Popiežius ragino neklusyti klaidingų pranašų, kviečiančių eiti vatotojiškumo, pašlijusios dorovės ir egoizmo keliu. Jis kvietė ieškoti Dievo ir Jo tiesos, kvietė pagilinti asmeninį ryšį su Kristumi skaitant Evangeliją ir maldoje apmąstant išganymo slėpinius.

Paskutinius žodžius Šventasis Tėvas taip pat paskyrė jaunimui: "Anksčiau aš jūsų ieškojau, o dabar jūs atvykote pas mane. Už tai jums dėkoju". Šitaip Popiežius atsiveikino su savo mylimu jaunimu, ir todėl nenuostabu, kad jaunimas šiomis dienomis renkasi į bažnyčias visame pasaulyje atsiveikinti su juos Kristui užkariavusiu Popiežiumi.

Lietuvos vyskupai savo laiške tikintiesiems rašo: "Jono Pauliaus II padaršiniama ir pagalbą nuolat jautė persekiojami krikščionys. Sovietinės spaudos metais jis buvo tylinčios Bažnyčios balsas, be kompromisų skelbęs apie ateistinio totalitarizmo, kuris trypia žmogaus orumą, nuodėmingą prigimtį". Anuomet kai iš tikrųjų buvome tylos Bažnyčia, mums be galo buvo svarbu žinoti, kad apie mus ne tik žino, bet ir garsiai visam pasauliui kalbės naujasis Popiežius.

Kur glūdi Šventojo Tėvo sėkmės paslaptis? Neabejotinai jo šventame gyvenime. O kas gi yra šventas gyvenimas? Lietuvos vyskupai šitai apibūdino taip: "Šventojo Tėvo liudijimas toks tikras todėl, kad jo žodžiai ir darbai buvo viena, kad jis buvo tas be galo retas žmonių pasaulyje pavyzdys, kai skelbimas ir gyvenimas, kiekviena ištarmė ir kiekvienas poelgis visiškai sutampa, kai asmuo gyvena tuo, ką šloviną, ko moko ir kam kviečia".

Kviesdamas kurti ateitį, Popiežius išskirtinį dėmesį rodė šeimai, vadindamas ją "pirmąja

Atverk mūsų šeimą savo balsui

Viešpatie Jėzau, mums davei uždavinį:

"Padarykite juos mano mokiniais ir jas mano mokinėmis".

Kodėl mūsų šeima per mažai išjungusi

Į Tavo Gerosios Naujienos skelbimą ir žmonių gerovės ugdymą?

Mums taip pat nėra aišku:

dažnai ir be reikalo šeimoje kartojame,

kad kunigas bei parapija - tolimi ir šventos Mišiose - nieko ypatingo.

Ar mūsų šeima jau gavo uždavinį

krikščioniškajai ateičiai?

Ar sutiktume, kad vienas mūsų vaikų

pasišvęstų tavo tarnybai kunigyste ar visuoliškuoju gyvenimu?

Išmokyk mus mylėti bažnyčią, Tavo Bažnyčią, ir ją padaryti gyvą.

Duok mums liudyti Tavo meilę

parduotuvėje, raštinėje, mokykloje, kaimynystėje - kur būtume.

Mūsų šeimą paversk gyvybės šaltiniu,

kad mūsų šeima būtų ne slėptuvė, o versmė.

Suteik mums jėgų užimti savo vietą sudėtingame pasaulyje,

kuris laukia mūsų liudijimo,

kad Tave atrastų.

BIRŽELIS

Šventės, sukaktys, įvykiai

1 Visame pasaulyje švenčiama Vaikų diena - Tarptautinė vaikų gynimo diena.

3 Sajūdžio diena.

4 Sukanka 160 metų, kai gimė (1845) Žemaitė (Julija Beniuševičiūtė-Zymantienė), rašytoja. Mirė 1921.

5 Tėvo diena, pirmasis birželio sekmadienis.

14 Gedulo ir vilties diena.

15 Okupacijos ir genocido diena.

23 Birželio sukilimo diena.

24 Rasos ir Joninių diena. Joninės - Ilgainiui su šia bažnytine švente buvo sutapdintos senosios Kupolės (birželio 20) bei Rasos (birželio 21), imta vienu laku švesti visas vasaros saulėgrįžos šventes.

29 Dienos trumpėjimo pradžia (Lietuvoje), o ilgėjimo pradžia (Australijoje). Šv. Petras ir Povilas.

namų Bažnyčia". Mums reikia nuolat studijuoti jo mintis apie šeimą, nes tik turėdami tvirtas, geras šeimoms užsitikrinsime sėkmingą Lietuvos ateities kūrimą. Šeima "padeda nesugriaunamam pamatus žmogui ugdyti ir suteikia jėgų atsilaikyti prieš visas pasaulio negeroves".

Šventasis Tėvas iškeliavo pas Viešpatį Dievo gailingumo šventės išvakarėse. Šios šventės šaknis glūdi Evangelijoje, tačiau tam tikra prasme - Lietuvoje, Vilniuje, kur gyveno palaimintoji Faustina Kovalska, per kurią visame pasaulyje ypač išplito pamaldumas Dievo gailingumui. Jonas Paulius II norėjo, kad mes pasinaudotume Dievo gailingumu. Turint omenyje Lietuvoje taip išplitusį priešišumą vieni kitiems, Šventojo Tėvo kvietimas atsigręžti į Dievo gailingumą yra viena svarbiausiųjų nūdienos pamokų.

Išsaugokime Šventojo Tėvo raginimą nebijoti. Nebijokime tikėti, nebijokime išpažinti, nebijokime liudyti, nebijokime džiūgauti, nes prisikėlęs Kristus yra su mumis.

Pamokslas, pasakytas Kauno Paminklinėje Prisikėlimo šventovėje balandžio 4 d.

TĖVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation

LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorė Marija Geštaitienė, email: mgestautas@hotmail.com
Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$90 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Užuojautos nuo \$20. Nuolatiniam skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nužiūra.

ATOMINIAI GINKLAI

dr Jonas KUNCA, M.D.

Pirmą ir, tikėkim, paskutinį kartą atominė bomba buvo paleista 1945 m. rugpiūčio 6 d. į Japonijos Hirošimos miestą, tam kad priverst šios šalies vyriausybę kapituliuoti. Žuvo apie 200.000 žmonių, o juk buvo, palyginti, primityvi ir gana silpna atominė bomba. Vėliau imta gaminti žymiai stipresnius branduolinius sprogmenis, kuriuos būtų galima paleisti į taikinius, esančius už 10-20 tūkstančių km. Kiekviena jų padarytų nepalyginamai didesnią žalą. Sovietų Sąjunga netrukus išmėgino savo branduolinį ginklą. 1958 m. Anglija įsigijo tokių pat ginklų, o 1960 m. jų pasigamino ir Prancūzija, dar vėliau - ir Kinija. Manoma, kad Rusija šaliojo karo metu turėjo apie 45.000 branduolinio ginklo vienetų, gi Amerika apie 30.000. Dabar tokių ginklų turi ir Indija ir Pakistanas, ir Izraelis.

Nežiūrint ginklų gausos, jie nebuvo pavartoti, visi suprato, kad priešas būtų atsilyginęs tuo pačiu. Tai tik atbaidymo priemonė. Suprantama, kad tam tikslui užtektų dešimtadalio tokių raketų. Likusias būtų galima sunaikinti. Tik bėda, kad jas turinčios valstybės negali dėl to susitarti. Derybos yra vedamos. Gal bus pasiektas protingas tos problemos sprendimas.

Tačiau yra dar vienas atominų ginklų pavojus. Jei teroristams pavyktų įsigyti atominę bombą, jie ją pavartotų be baimės, kad nukentėjusi šalis atsilygins tuo pačiu. Juk nieks nežinotų, kur randasi tikrasis kaltininkas. Kad išvengtų tokio antpuolio, mėginama sugriežtinti atominų ginklų ir medžiagų, reikalingų jų gamybai, saugojimą. Tai ypač pasiekti nelengva dėl esamos betvarkės Rusijos Federacijoj bei kitose tokius ginklus turinčiose valstybėse. Štai Pakistanas yra perdavęs atominų ginklų gamybos paslaptį Libijai ir Iranui. Juodojoj rinkoj galima įsigyti medžiagų jų gamybai. Tereikia tik pinigų! O teroristai, atrodo, jų turi.

Štai Šiaurės Korėja akivaizdžiai pardavinėja ilgų distancijų raketas. Turi ji ir nedidelį skaičių branduolinių sproginių. Tame krašte siaučia badas ir skurdas. Pagunda už gerą kainą parduoti tokią bombą ar raketą yra didelė. Tai tik dalis sunkumų, su kuriais susiduria atominų ginklų kontrolė.

Šiandien JAV išleidžia milijardus dolerių, kad apsisaugotų nuo galimo atominio antpuolio. Nežiūrint milžiniškų pastangų, Amerika negali būti tikra, kad ji tokios nelaimės išvengs. Ar ne keista, kad yra tiek teroristų, nusistačiusių prieš amerikiečius? Kodėl ne prieš rusus, vokiečius, prancūzus ar kitus?

Tai ilga istorija, kuri prasidėjo ir tęsiasi Vidurio Rytuose. Po II-ojo Pasaulinio Karo JTO nutarė leisti įsteigti Izraelio valstybę Palestinoje tam kad Europoje nukentėję žydai turėtų savo tėvynę. Betgi ten prieš 100 metų tegyveno vos 70.000 žydų, o likę buvo arabai musulmonai, kurie griežtai pasipriešino tokiam sumanymui.

Po keletos karų 1967 m. arabai galutinai juos pralaimėjo. Izraelis užėmė Palestinos dalį ir Sirijos Golano aukštumas. JTO norėjo įgyvendinti taiką ir priėmė rezoliuciją Izraeliui pasitraukti iš užimtųjų žemių. Gi arabai turėjo pripažinti Izraelio valstybės egzistencijos teisę. Deja, žydai JTO

įsakymo nepildė. Nesugražinę tų žemių, ėmė jas kolonizuoti. Taip buvo prieita prie intifados ir savižudžių akcijos. JAV tarsi pati skatino terorizmą vetuodama JTO rezolucijas prieš Izraelį. Ir arabai pradėjo keršto akciją prieš amerikiečius. Nepagrįsta Irako invazija nuteikė musulmonus dar labiau prieš JAV, ir terorizmas išsiplėtė po beveik visas musulmonų šalis.

Kova prieš terorizmą ir masinio naikinimo ginklus nežada būti sėkminga be pašalinimo tų priežasčių, kurios ir pagimdė kerštą prieš JAV ir Izraelį. Norint ar nenorint reikia teisingai išspręsti Palestinos ir Irako klausimus. Amerika, matyt, dėl jos vidaus priežasčių to padaryti neįstengia. Vėl gi žydai būk tai negali pasitraukti iš svetimų žemių dėl religinių sumetimų. Tik bendra didžiųjų valstybių ir JTO akcija galėtų tai padaryti. O Amerika turėtų kuo greičiau pasitraukti iš Irako ir nustoti provokuoti kitas musulmonų šalis. Ji jau įtikino visą pasaulį ir, reikia tikėtis, pati save, kad ji nei sugeba, nei išgali viena vadovauti pasauliui. Vadovybę būtina palikti JTO, kurią reiktų sustiprinti ir reformuoti.

Rusijos pareigūnams protegoja "Krekenavos agrofirma"

Edmundas SIMANAITIS

Ūkio ministras, Darbo partijos vadovas Viktoras Uspaskich su Rusijos pareigūnais svarsto su juo susijusių įmonių, konkrečiai "Krekenavos agrofimos", reikalus. Be to, protegoja minėtą bendrovę svarstant valstybinės reikšmės projektus su Rusija. Apie tai liudija Eltos gauti oficialūs dokumentai.

Rusijos pareigūnams V. Uspaskich yra pateikęs siūlymų įsteigti bendrą Lietuvos-Rusijos įmonę, perleidžiant dalį "Krekenavos agrofimos" akcijų Maskvos mėsos perdirbimo kombinatui. Be to, V. Uspaskich siūlo būtent šiai naujai įsteigtai bendrai įmonei perleisti ir Lietuvos didmeninės prekybos terminalo bei logistikos centro statybą Maskvoje - taip pat - perregistruoti ir šio prekybos bei logistikos centro statybai numatytą žemės sklypą Maskvoje.

Pagal kai vienerius metus Lietuvos vyriausybės puoselėjama, bet iki šiol neįgyvendintą sumanymą, minėtas logistikos centras turėtų tapti pagrindine lietuviškų prekių - pirmiausia maisto produktų, tiekimo Maskvai baze.

Balandžio 26 d. Vilniuje viešėjęs ir su ūkio ministru V. Uspaskich susitikęs Maskvos Vyriausybės atstovas Baltijos šalyse Aleksandras Mizgaris savo ataskaitoje Maskvos tarptautinių ryšių departamento vadovui Georg Muradov rašo, kad V. Uspaskich pasiūlė svarstyti bendros įmonės Lietuvoje įsteigimo galimybę. Šią įmonę V. Uspaskich siūlymu būtų įsteigta perleidžiant dalį "Krekenavos agrofimos" akcijų

vienai iš Maskvos Vyriausybės įgaliotų struktūrų - Maskvos mėsos perdirbimo kombinatui.

Kaip rašo A. Mizgaris, įsteigus tokią bendrą įmonę, numatoma, kad iš Maskvos būtų tiekiami pašariniai grūdai Lietuvoje auginantiems gyvulius, o į Maskvą būtų tiekiami jau įmonės pagaminti mėsos produktai.

A. Mizgaris savo ataskaitoje taip pat rašo savo viešnagės Lietuvoje metu balandžio 26 d. buvęs supažindintas su Kėdainiuose įsikūrusio koncerno "Vikonda" moderniomis maisto pramonės įmonėmis, gaminančiomis aukštos kokybės produkciją.

Apie V. Uspaskich susitikimą su A. Mizgariu Ūkio ministerija oficialiai nieko nebuvo pranešusi. Pats A. Mizgaris oficialiame rašte savo vadovybei teigia, jog susitikimus inicijavo būtent Lietuvos pusę.

V. Uspaskich Eltai patvirtino buvęs susitikęs su Vilniuje viešėjusiu Maskvos Vyriausybės atstovu A. Mizgariu ir aptaręs Logistikos centro steigimo Maskvoje klausimus.

- Mes kalbėjome apskritai, bendrai, kad būtinai reikia tokio centro. Jis čia buvo atvykęs ir daugiausia dirbo su Vilniaus meru Artūru Zuoku, - sakė V. Uspaskich.

V. Uspaskich taip pat pripažino kalbėjęs su A. Mizgariu apie bendros įmonės su Maskvos Vyriausybe steigimą, tačiau nekonkretizavo šio pokalbio detalių, teigdamas, jog buvo kalbėta bendrai.

Paklaustas, ar siūlė bendrą įmonę steigti kartu su "Krekenavos

agrofimos" Ūkio ministerijai atsiųstą prašymą dėl galimybės steigti bendrą agropramoninį kompleksą su kuria nors Rusijos įmone.

- Įsivaizduokite, kiek laimės Lietuva, jei mes savo teritorijoje pradėsime kokią nors bendrą su Rusija gamybą, o paskui tą produkciją eksportuosime, - per kovo pabaigoje vykusį vizitą į Maskvą žiniasklaidai yra sakęs V. Uspaskich.

Viešėdamas Maskvoje, V. Uspaskich susitikimuose su Maskvos meru Juri Lužkov ir Maskvos Vyriausybės ministrais, kaip pats sakė, svarstė "lietuviškų prekių grąžinimą į Rusijos, pirmiausia į Maskvos, rinką."

V. Uspaskich po susitikimu Rusijoje teigė, kad Maskvos valdžia jau skyrė žemės sklypą pietinėje Maskvos pusėje Lietuvos didmeninės prekybos terminalui ir logistikos centrui steigti. Iš šio centro į Maskvos prekybos tinklus

bus skirstomos lietuviškos prekės ir produktai. Be to, kaip yra sakęs pats V. Uspaskich, Lietuvos gamintojai savo produkciją Maskvoje galės pardavinėti lengvatinėmis sąlygomis.

Iš V. Uspaskich balandžio 21 d. rašyto laiško Maskvos merui J. Lužkov matyti, jog būtent minėtai bendrai "Krekenavos agrofimos" ir Maskvos Vyriausybės įgalios bendrovės įmonei siekiama patikėti ir Lietuvos V. Uspaskich valdė 17,44 proc., o Seimo vicepirmininkas "valstietis" Alfredas Pekeliūnas - 10,09 proc. "Krekenavos agrofimos" akcijų.

Didžiausia "Krekenavos agrofimos" akcininke yra grofima "Josvainiai", valdanti beveik 50 proc. akcijų. V. Uspaskich viešų ir privačių interesų deklaracijoje nurodyta, kad jis ar jo šeima turi "Josvainių" akcijų V. Uspaskich tiesiogiai turi 17,4 proc. "Krekenavos agrofimos" akcijų.

ELTA

The Lithuanian Partisan War

1944-1953

22,000 Lithuanians and 70,000 Red Army troops killed – with little attention from the West.

Sixty years ago, as the rest of Europe was congratulating itself for defeating the Nazi menace, thousands of people in Soviet-occupied Lithuania had to continue the fight for freedom. Just as World War II finished, a new war began for Lithuania and the Baltic States, a war the West hardly heard about – despite its long and sad history, lasting much longer than WWII itself.

The people who so bravely decided to fight the Soviet occupation came to be known as Forest Brothers, and they included a cross-section of society – everyone from farm-hands to professors. They had different reasons for being there: some sought to save their lives as secret police rounded people up for deportation; others formed well-organized partisan groups and engaged Soviet forces in battle.

Many active partisans wore old Lithuanian military uniforms, emphasising the fact that they were uniformed combatants engaged in warfare, not bandits engaged in criminal acts, as the Soviets attempted to portray the resistance.

In the face of grave danger, the Forest Brothers waged a guerilla war that defies belief. With almost no outside aid, the Lithuanians waged an extreme effort to liberate their nation. It has been estimated that the Soviet Union's losses amount to around 70,000 NKVD

and Red Army troops. For comparison, the United States lost 58,000 soldiers in the 15 years Vietnam conflict (1960-1975).

The bloody guerilla war in the forests lasted till the mid 1950s and cost at least 22,000 Lithuanian lives. It became one of the longest guerilla wars of 20th century Europe, but is still one of the forgotten chapters in the history of World War II and its aftermath.

Despite some involvement by Britain's SIS and others, there was little assistance from the West except for a policy of 'non-recognition', and the lack of a Western response to the Hungarian 1956 uprising all but ended the movement.

Aage Myhre, Editor-in-Chief
"Vilnius Monthly" The International Magazine
Issue No. 2, 2005
www.vilniusmonthly.lt

The Unknown War

Text: Ray Vyšniauskas
Extracted from:
Armed anti-Soviet resistance
1944-1953
Dalia Kuodytė and Rokas Tracevskis

The Lithuanian resistance to Soviet occupation from 1944-1953 was one of the longest partisan guerilla wars of 20th century Europe and spanned the first decade of almost 50 years of Soviet aggression in Lithuania.

Despite the heroics of the Lithuanian partisans, or Forest Brothers as they became known, they were doomed to failure because it was a fight that was ignored by the West, and because they mainly fought at night, their war became known as the "unknown" or "hidden" war.

Altogether 22,000 Lithuanian partisans and their supporters lost their lives in the struggle against the Soviet and NKVD (later to become the KGB) forces. The war continued until 1953, though the last resistance fighter refused to surrender and shot himself in 1965, and another partisan finally came out of hiding in 1986.

"The Lithuanians had to choose from three options: to emigrate, stay in Lithuania and suffer the oppression and humiliation, or go to a forest to defend their Fatherland", said Albinas Kentra, chairman of the Lithuanian Forest Brothers Union.

The basic goal of the guerrilla warfare was aimed at the re-establishment of Lithuanian Sovereignty. Thousands of men gathered in the

Partisans: Milda Živatkauskaitė and Jonas Paliokas, Partisans of the Kęstutis partisan military district, 1949

forests in the hope that they would not have to hold out for long – only until the Peace Conference decided to implement the principle of national self-determination.

The Lithuanian resistance was familiar with the text of the Atlantic Charter, which was jointly signed by Roosevelt and Churchill in 1941, which stated that it was: "...the right of all people to choose the form of government under which they live..." and that the Charter wishes "...to see sovereign rights and self-government restored to those who have been forcibly deprived of them."

The Lithuanians however, did not realise that at the Yalta Summit in 1945, a divided post-war Europe was ratified, and that in the end

Spausdiname 15-mečio jaunuolio iš Rusijos, Irkutsko rašinį apie savo artimųjų-tremtinių gyvenimą. Irkutsko lietuviai - tremtiniai ruošia knyga, rusų kalba- apie tremtį. Kad jų istorijos išliktų ateinančioms kartoms. Tam darbui paskatino Lichanov Irena. Svečiuodamasi Lietuvoje ji įsigijo knygų, kuriose rašoma apie tautiečių žiaurius likimus ir gyvenimus, tragedijas Rusijos gilumoje.
Redaktorė

Vertimas iš rusų kalbos
Denis Lichanov, 15 metų
Irkutsk, Rusija

Vieną žiemos vakarą aš viešėjau pas senelę. Gatvėje užsižiebė žibintai. Jų šviesoje sukosi, tartum šokyje, snaižės, tai krisdamos ant žemės ir medžių, tai pakildamos nuo jų. Kambaryje buvo šilta ir jauku, židiny spragčiojo beržinės pliauskos. Ant kelių saldžiai miegojo katinas. Mano rankose buvo fotoalbumas su senomis nuotraukomis.

Pirmajame puslapyje iš nuotraukos i mane žiūri besišypsanti mergina. Tai mano prosenelė - Anelė Berčiūnaitė, jaunystėje. Greta - nuotrauka gražaus vaikinio, atgal sukuotais plaukais ir maloniomis akimis. Tai mano prosenelis Alfonsas Juodelis.

O štai ši nuotrauka ypač brangi mano seneliui. Čia Aleksandro Berčiūno šeima (tai mano proprosenelis). Nuotraukoje įamžinti senelės senelė Teofilė ir senelis Aleksandras, prosenelė Marytė (mano proprosenelė), broliai ir seserys mano prosenelės Anelės. Kai kurių iš jų mano senelė ir nematė, nes kol jie buvo gyvi, ji buvo už dešimties tūkstančių kilometrų nuo jų, šaltam ir svetimam krašte.

Man ši nuotrauka taip pat brangi todėl, kad aš, dėka jos, matau savo tolimus protėvius ir net palyginti galiu į kurį aš labiau panašus. O juk, ne kiekvienas gali pasigirti tuo, kad pas jį yra proprosenelės nuotrauka.

Mano prosenelis, nors ir nebaigęs jokių institutų, buvo iš prigimties

inteligentiškas, aukštos kultūros, raštingas ir apsiskaitęs žmogus. Jis buvo ūkininkas, turėjo daug knygų, išsirašydavo įvairių žurnalų. Išaugino ir išauklėjo aštuonis vaikus. Keturiems proprosenelis sugebėjo padėti baigti gimnaziją ir aukštuosius mokslus, kas tuo laiku buvo ir sunku, ir pažangu, ir brangu. Keturi jo vaikai ir šiandien gyvena Lietuvoje. Jie nusipelnė ir visų gerbiama žmonės.

Noriu būti panašus į savo proprosenelį, juk jis buvo ne tik ūkininku, bet ir felčeriu, statybininku - inžinierium, sodininku, auklėtoju - psichologu. Aš įsitikinęs, kad kai kurie jo charakterio bruožai yra atitekę ir man.

Jauniausia iš jo dukterų - Birutė ir jauniausia iš jos vaikų - Lina nuėjo jo pėdomis ir ūkininkauja. Jei man teks gyventi Lietuvoje aš pratęsiu šią šeimos tradiciją. Būsiu ūkininku.

O štai paskutinė nuotrauka, padaryta Lietuvoje likus mėnesiui iki tragiško įvykio, iš pagrindų pakeitusio visą jaunos šeimos gyvenimą. Joje nufotografuoti laimingi ir linksmi prosenelis Alfonsas ir prosenelė Anelė su mano seneliu Nijole ant rankų prie mokyklos su savo mokiniais ir kolegomis.

O toliau senelė pasakoja man: "Tai atsitiko prieš savaitę iki karo pradžios, man buvo du metai ir keturi mėnesiai. Mano mama baigė pedagoginį institutą Klaipėdoje, į kurį įstojo institutu įsteigimo metais ir mama išdavė įskaitų knygelę su pirmu numeriu. Tėvelis prieš kelis metus baigė Marijampolės mokytojų seminariją. Po seminarjos baigimo tėvelį pasiuntė į Alovės kaimą ir paskyrė vietos mokyklos direktoriumi. Mamą taip pat po instituto baigimo paskyrė į šią mokyklą, kur ji pradėjo dėstyti matematiką. Ten jie ir susipažino, pamilo vienas kitą ir susituokė. Šeima tik pradėjo gyvenimą ir gimė pirmas vaikas - aš."

Tą vasarą tėvų paėmė į karo stovyklą apmokymui, o mama turėjo važiuoti į Maskvą delegatu į mokytojų suvažiavimą. Mane išvežė pas senelę. Todėl, kad mašinų tada nebuvo, važiuome ratais. Privažiavus vietą, kur kelias išsišakoja, reikėjo pasirinkti: važiuoti galima buvo per mišką arba miško pakraščiu. Aš jau neatsimenu kurioju keliu mes važiuojome, bet mums priešais pasitaikė NKVD darbuotojai ir areštavo mus, grąžino į namus ir davė valandą, kad susirinktume daiktus" - verkdama pasakojo senelė Nijolė. Ji labai gailisi, kad jos tėvai tada nepasuko kitu keliu. Galimas daiktas, tada jų gyvenimas kitaiip susiklostytų.

Truputį patylėjusi, senelė tęsė: "Po valandos mus paėmė ir išvežė į Kauną, kur susodino į prekinius vagonus, - jie išstovėjo stoty dar dvi dienas."

Jaunesnioji mamos sesuo Aldona apie mūsų šeimos suėmimą sužinojo tik sekančią dieną. Ji iš karto atvažiavo į stotį, jai leido prieiti prie vagono ir pakalbėti su mano mama. Toji pasakė, kad nepaėmė pagalvėlės man. Aldona bėgte nubėgo į artimiausią parduotuvę, nupirkė pagalvę ir kiek galėjo pancšti konservų. Po to užbėgo į vaistinę. Ir paprašė vaistininko kuo daugiau

(Nukelta į 5-tą psl.)

president of Lithuania until Lithuania's liberation when democratic elections could be held.

In the structure of the partisans, the smallest partisan groups constituted a squad, several squads made up a platoon, the platoons united into a corps which were then part of a district. Two or three districts then became a region, and in total, in 1949 the nine districts of Lithuania were united into three regions: the southern, eastern and western partisan regions.

(To be continued next issue)

"Vilnius monthly"
The International Magazine
No. 2, 2005

15-mečio jaunuolio pasakojimas apie tremtinių gyvenimą...

(Atkelta iš 4-to psl.)

vaistų nuo visokių ligų. Jis, žiūrėdamas į ją, sutrikusią ir verkiančią, paklausė: "Kam jums tick?" Ji pasakė, kad suėmė jos sesers šeima. Tada jis tylėdamas pradėjo krauti jai vaistus, atidavė juos, nepaėmęs pinigų.

Vėliau, kai aš jau suaugęs atvažiavau į Lietuvą, Aldona man pasakojo: "Grįžusi prie vagono aš viską atidaviau Anei ir paklausiau, kaip Nijolė? Ir čia pamačiau tave - tu žiūrėjai į mane per plyšį tarp vagono lentų. Šio žvilgsnio aš niekada neužmiršiu. Į mane žiūrėjo, jau ne vaiko linksmos be rūpesčių, akys, tai buvo suaugusio rimtas ir liūdnas, pilnas sielvarto ir beviltiškumo žvilgsnis. Po to aš dažnai sapnuodavau šias akis" - šluostydama ašaras baigė pasakojimą teta.

Po dviejų dienų mus išvežė per visą Rusiją iki Altajaus kraštą, į Lisichos rajoną. Šio sąstato vagonuose buvo labai daug suaugusių žmonių, įvairaus amžiaus vaikų, nepagalioję net senukai. Suėmė daug jaunų - Lietuvos inteligentus - tautos jėgą ir žiedą. Daugumoje tai buvo mokytojai, gydytojai, raštingi ir išsilavinę žmonės. Kol mes važiuavome mus maitino pusbadžiai griukšni koše, kurią virė dideliame katile. Tėvas prisipaštydavo virėjų leisti išvalyti katilą, suskudavo likučius prisivilusios košės prie dugno ir suvalgydavo. Kelionės metu į vagonus užėdavo NKVD darbuotojai šūktelėdavo vyriškas pavardes išsiveždavo nežinia kur. Net po karo jų žmonos, bandžiusios rasti savo vyrus, nieko apie juos negalėjo sužinoti. Greičiausiai juos nuveždavo į lagerius ir ten sušaudydavo.

Kada atėjo ir šūktelėjo tėvelio pavardę, jis neatsiliepė - rusai negalėjo ryškiai išarti lietuvišką pavardę ir jis apsimetė, kad ne jis šaukiamas. Žmonės, buvę greta tėvo, nors ir suprato, kad jį šaukia, tačiau nutylėjo. Negavę atsako nuejo jo ieškoti į kitus vagonus. Tėvelis liko su mumis.

Kada mes atvažiavome į Lisichos rajoną Altajaus krašte mes apgyvendino barakuose, tėvai dirbo pabėgių fabrike - stumdavo sunkius vagonėlius su pabėgiais. Jautė alkį, darbas buvo sunkus, tėvas tiek nusilpo, kad negalėjo manęs paimti ant rankų. Su mama atsitiko nelaimė - vagonėlis sulaužė jai koją. Tėvai tapo nedarbingi ir badas didėjo. Kad nenumirtume iš bado tėvai iškeisdavo daiktus į bulves pas vietinius gyventojus, kurie pirmenybę teikdavo miltui ir sviulams. Tėvas turėjo gerą vilnonį kostiumą iš Lietuvos. Jam teko jį iškeisti į kibirą bulvių. O mama prisimindavo, kad kada jie ruošė daiktus, ant aukšto kabojų rūkymas kiaušlės kumpis, bet mes jo nepasiėmėm, o vietoj jo paėmėm, bendrai paėmėm, beverčius rūbus.

Barakuose, kuriuose mes gyvenome, buvo dideli plyšiai tarp rąstų, kai kurie sulgy kumščiai ar net didesni. Vaikai iš karto susirgo tymais, po to plaučių uždegimu ir daugelis mirė. Laidodavo kiekvieną dieną. Eidavo eisenos su septyniais - dešimčia karstų. Mirdavo ir suaugę (kitas klimatas, neįprastas ir menkas maistas, varginantis ir daug valandų trunkantis darbas - visi šie veiksniai vedė prie fizinio ir moralinio išsekimo, ir tie, kurie silpnėsi mirdavo).

Galų gale mano amžiaus vaikų liko trys: Aleksionytė Onutė, Regimantas Močiūnas ir aš. Kiti mirė. Vyresnių vaikų buvo daugiau, bet nedaug. Mama iškeitė likusius daiktus į visokias skėlas. Ji sukasė nedidelį lopinėlių dirvos ir užsodino daržą. Iš daiktų pas mus liko tik tie, kuriais vilkėjom: tėvas vilkėjo šimtasūlę, mamai liko žemėinis paltas ir dar liko tamsiai raudona vatinė antklodė.

Tik daržas sužaliavo, kai mus surinko ir išvežė į Šiaurę, už Poliarinio Rato, į Jakutijos ATSR Ust-Jansko rajoną, ant Janos vėžio kranto. Iš pradžių mus vežė sunkvežimiais, po to plukdė baržą tris savaites Lenos upe, per Laptevų

jūrą į Janos žiotis. Triumuose buvo labai tvanku ir daugelis pagyvenusių, o taip pat vaikų mirė. Juos išmesdavo už borto, tiesiog į vandenį.

Mus išlaipino ant negyvenamos Janos kranto, 60 kilometrų iki Arkties vandenyno. Netoli į Janą įteka nedidelis upelis, pavadintas Žašų upe, greta įsikūrė gyvenvietė, kurioje gyveno tik tremtiniai. Ji vadinosi Systanach (jakutų kalba - Žašų upė). Gyvenvietė - stipriai pasakyta. Plikas krantas, ligoti, alkani vaikai ir suaugę. Nicko nedavė - nei valgio, nei pastogės, davė tik tinklus, be valčių, dar davė tuščias statines žuvims sūdyti. Kol nebuvo pastatytos žeminės, statinėse miegojo vaikai. Kad prigaudytų žuvų vyrai išsirengdavo nuogi, paimdavo tinklo galą ir plaukdavo iki upės vidurio, po to grįždavo atgal ir traukdavo tinklą į krantą.

Ten kur mus išlaipino nebuvo nei miško, nei krūmo. Namą pastatyti nebuvo iš ko. Todėl pirmus metus gyvenome žeminėse.

Sekančiais metais atvežė daug druskos, valčių ir organizavo žvejų kolūki. Pastatė parduotuvę iš atvežtų rąstų ir net vieną gyvenamą namą. Visi žvejojė. Vyrai pastatė jurtas (tokius "namus" iš medinių karšių stato vietiniai gyventojai, vidurį iškloja elnių oda, tik tremtiniai odų neturėjo). Vyrai valtimis ištraukdavo plaukiančias upe kartis, šakas ir medžių nuolaužas, o moterys surinkdavo viską ką upė išnešdavo į krantą. Iš karčių surinkdavo karkasą, po to apklodavo vėlnomis. Vietoje pečiaus buvo pusė geležinės statinės. Jį kūrenos medžių nuolaužom, kurias ištraukdavo iš upės. Upė nevisada būdavo dosni, kuro trūkdavo, pečiukas šildydavo, kol buvo kūrenamas. Aš atsimenu tris dideles jurtas, kuriose gyveno po 25-30 šeimų. Vakare guldavo miegoti, o rytą plaukai prišaldavo prie sienų. Po gultais (lovų nebuvo) laikydavo maišuose ledą gabalus, juos ištirpindavo ir naudojo maistui paruošti ir kitiems buitiniams reikalams.

Upėje buvo daug žuvų. Ypač daug buvo 1944 metais. Už plano viršijimą daugelį kolūkiečių apdovanojo medaliais "Už šaunų darbą Didžiojo Tėvyneš karo metais". Medalį davė ir mamai.

Po kurio laiko tėvas pastatė atskirą jurtą, kur buvo durys geležinės pečiukas, padarytas iš pusės statinės ir langas aptrauktas audiniu. Žiemą į langą įstatydavo ledą. Ledą ėmė iš upės. Iškirsdavo kvadratinę eketę, atitinkančią lango dydį. Vieną kartą mama žiemą ėjo upę, apie kilometrą nuo namų ir užėjusi ant tokios eketės, atsidūrė po ledu. Eketės kraštai buvo šlapi ir slidūs. Rankos prišalo prie ledo. Bet mama sugebėjo išsikapstyti ir pareiti namo. Parejo ir liko gyva.

1944 metų žiemą tėvai labai suskaudo dantys. Ir jis vienas išėjo už 60 kilometrų į Ust-Janską pas dantų daktarą ištraukti dantį. Daktaras taip pat buvo tremtinys lietuvis. Kai tėvas išėjo, prasidėjo pūga ir pūtė keturias paras. Kelyje suplyšo torbasai (minkšti elnio odos auliniai batai). Jam nušalo pirštai ant kojos, kur suplyšo batas. Bandė apvynioti kuo nors kojas. Kadaisė jis buvo skaitęs kažkokią Džeko Londono knygą ir iš jos atsiminė, kad jei žmogus sušalą ir nori miego, tai negalima užmigti, kadangi miegant galima mirtinai sušalti. Keturias paras jis nemiegojo.

Iš pradžių ėjo upe, bet pūga stiprėjo ir jis nukrypo nuo jos. Tėvas, supratęs kad čia tundra, nutarė grįžti savo pėdomis. Nežiūrint kad pėdų beveik nesimatė, jis grįžo prie upės. Jis rado vietą, kur krantas buvo status ir susidarė didelė sniego pusnis. Ten tėvas įsikasė į sniegą ir pasislėpė nuo vėjo. Kai jis ten sėdėjo, prasidėjo garsų haliucinacijos: šunų lojimas, šūksniai ir žmonių balsai. Jis kelis kartus pašokdavo iš savo priedangos ir sušukdavo...

(Bus daugiau)

Gyvi prisiminimai

Nuotraukoje viduryje - ryšininkė Eleonora Gailiūtė-Franckevičienė

Aš, Eleonora Gailiūtė - Franckevičienė, gimiau 1929.08.16 Kieksmiškių km. Viduklės valsčiuje, Raseinių apskrityje, vidutinių ūkininkų šeimoje. Mes augome keturi vaikai. Turėjau dar vieną seserį ir du brolius.

Per pirmąją okupaciją buvome net iš namų pasitraukę, nes tėvas, Petras Gailius, buvo šaulys ir Lietuvos savanoris. Antros okupacijos metu, 1944 m. vyresnysis brolis Viktoras, gimęs 1923 m., nėjo į sovietinę kariuomenę, o įstojo į partizanų būrį. 1945 m. balandžio mėn. jis su draugais, Antanu Jokūbausku ir Petru Kisnieriumi, slėpėsi kaimyno, Viktoro Beržinsko, pirtelės pastogėje. Buvo išduoti ir sribų apsupti. Broliui metus granatą, sribai kiek atsitraukė. Viktoras, sužeista ranka ir veidu, kartu su Petru Kisnieriumi spėjo pabėgti. A. Jokūbauską sribai sėmė gyvą. Tardymo metu A. Jokūbauskas pasakė, kas buvo su juo kartu. Tada mūsų namuose buvo padaryta tokia krata, kad jokio daikto nebeliko savo vietoje. Suėmė tėvą ir seserį Elena. Tardė Vuduklėje. Tėvui liepė surasti sūnų. Tėvas nesiruošė atvesti sūnaus, todėl nutarėme pasitraukti iš namų.

Išsiskirstėme po vieną pas gerus žmones. Sribai nugriovė ir išvežiojo pastatų medžiagas, pašarus, gyvulius, daiktus. Tėvas ir sesuo Elena išėjo pas brolių Viktorą, į aptizanų būrį. Aš ilgai gyvenau Varkalių km. Šiluvos ap., pas Praną Širvydą. Vėliau Zapielskių km. Šiluvos apsk. mama, Barbora Gailienė, išsinuomavo kambariuką pas Verpetinskienę, ir mes, du mažesnieji vaikai, apsigyvenome pas ją. Per tą laiką pasikeitėme pavardes.

Tėvas, būdamas miške, ėmė sirgti ir parėjo pas mus. Jis taip pat pasikeitė vardą ir pavardą (Povilas

Grubliauskas), bei savo išvaizdą (užsiaugino barzdą, ūsus). Į kolūki "Atžalyną" įstojome su svetima žeme. Iš Zopelskių km. buvome persikėlę į Vainorių km. Ten gyvenantis Jonas Burneika įleido mus į savo namus, o pats persikėlė į Šiluvą, nes nenorėjo stoti į kolūki.

1948 m. gyvenant Burneikos ūkyje, susipažinome su Stasiu Raliu. Jis buvo laiškanėšius ir partizanų ryšininku. Jis išsiaiškines, kas mes tokie, ėmė mane kalbinti, kad tapčiau partizanų ryšininke. Aš sutikau. Iš Stasio Ralio gaudavau užduotis ir jam perduodavau atsakymus. Stasiui Raliui daviau priesaiką ir pasilikau sau žuvusios sesers partizanės, Elenos Gailiūtės, slapyvardį - "Našlaitė".

Sesuo Elena 1945 m. kartu su broliu Viktoru ir tėvu buvo Virtukų miške, netoli Lyduvėnų. Ten buvo sribų ir NKVD kariuomenės apsupti. Tėvas išvedė pagrindinį būrį. Brolis Viktoras ir dar 10 kovotojų pasiliko pridengti atsitraukimą. Visi jie žuvo. Kartu žuvo ir trys merginos, slaugiusios sužeistuosius. Viena iš jų buvo mano sesuo - Elena Gailiūtė.

S. Ralys priklausė "Gulbės" būriui. Jis buvo visų ryšininkų viršininku. Praradusi savo seserį ir brolių, visas jėgas skyrčiau pagalbai partizanams: rūpinaisi, kad būtų pavalgę ir apskalbti, nešiojau korespondencijas, platiniau atsišaukimus, nešiojau vaistus ir tvarstiauvą...

S. Ralį suėmė, bet jis nei vieno neišdavė, o kiti per tą laiką žuvo. Tada ir mano veikla nutrūko.

1950 m. ištekėjau už Kazimiero Franckevičiaus, taip pat palikusio savo ūkį. Užauginame dvi dukras ir du sūnus. Šiuo metu esu pensininkė ir antros grupės invalidė, o vyras pirmos grupės invalidas. Gyvenu Klaipėdoje.

Aukos "Tėviškės Aidams"

\$5 P. Pupelis, \$10 Barila, \$100 Keblių šeima (a.a. Juozo Keblio atminimui)

Nuoširdus ačiū aukotojams.

ALKF Valdyba ir "T.A." darbuotojai

RAŠOTE TESTAMENTĄ?

Skirkite dalį "Tėviškės Aidams"!

Šventa investuoti save ten, kur Dievas ir Tėvynė šaukia.

Būk apaštalas spaudos "Tėviškės Aiduose"!

**Kristau Karaliau, mūsų valdove,
Globoki motinas visas,
Rankas jų laimink, suteik joms šlovę,
jos per gyvenimą mus ves...**

Gegužės 8 d. Motinos dienos minėjimas įvyko, Melbourne Lietuvių namuose, "Mamyčių kavinėje", kuriame sveikinimo žodžiais pasveikino Mamytes, Močiutes, Dalia Didžienė:

Sveikinu visus, o ypatingai Mamytes ir Močiutes, susirinkusias šiandieną į "Mamyčių Kavinę" - Motinos Dienos minėjimą, kurį suruošė Melbourne lietuvių mokyklos mokiniai.

Gražiausias metų mėnuo gegužė, Lietuvoje pasipuošęs žydinčių sodų žiedais, skirtas visų mūsų Motinai - Marijai, o šis sekmadienis - Jums, Mamytės ir Močiutės.

Kaip žemei reikia saulės, taip mums reikia mamos, kuri mumis rūpinasi nuo lopšio dienos. Mama mums davė gimtą kalbą, kurios pagalba pažinome pasaulį.

Šiandien mes Jus, mielos Mamos ir Močiutės, sveikiname, linkėdami geros sveikatos ir gražių, ilgų gyvenimo metų, o mūsų mokinukai Jums padainuos, pagros, padeklamuos ir pašoks, tuo išreiškdami Jums meilę, pagarbą ir

padėką už Jūsų gerumą, kantrybę, rūpestį ir pasiaukojimą.

Buvo prisiminta ir pagerbta tylos minute, mirusios Mamos, bet gyvos mūsų širdyse.

Dalia pristatė ir supažindino su naujomis dirbančioms mokytojomis lietuviškoje mokykloje. Joana Hackett - darželinukų, Gaila Adamavičienė - pirmos klasės, Aida Gogelytė - vidurinioios ir Rasa Imbrasienė - vyriausiųjų. Birutė Kymantienė ir Aida Tučiūtė padėjėjos. Nindra Skeivyte vadovauja ir moko liaudies šokius.

Malonu buvo matyti popietės pranešėjus vyriausios klasės mokinius Gaivilę Beliauskytę ir Mantą Vaitkų.

Pirmiausia pasirodė pirmokėliai. Padeklamavo "Pučia vėjas". Nors ir nedrąsiai, bet jie padedami mokytojos, sveikino Mamytes šios šventės proga ir dovanavo po gėlytės žiedą. Gintas Žilinskas deklamavo J. Degutytes eilėraštuką "Ačiū". Miranda Tigani drąsiai padeklamavo apie savo "Lėlytę". Tarp deklamatorių buvo ir muzikantų, "Tequila" pūtė saksofonu Kirk Stanwix, o Tomas Sadauskas pianinu paskambino "Ode to Joy".

Koks būtų pasirodymas be tautinių šokių? Taigi "Gintarėliai"

Mamytės šventė

gražiai susirikiavo. Išėję sudarė gražų ratą. Užgrojus muzikai jie šoko "Kalvelį" ir "Noriu miego". Jauniausi šokėjai miklino savo mažas kojeles ir rankeles, be suklydimo, džiugino Mamytes, Močiutes. Mažiausioji, Talia, smagiai sukosi įsijautusi į šokį.

Kazytė Petrulytė jausmingai atliko dainelę "Ačiū tau" jai akompanavo jos mamytė Aida Gogelytė.

Gražiai pasirodė trečio iki šešto skyriaus mokinukai padeklamuodami "Zuikis puikis", eilėraščius Mamai ir padainavo "Pučia vėjas".

Darius Prancūnas gražiai atliko kūrinių skambindamas pianinu. Šiam pianistui nereikėjo net gaidų! Darius gabus muzikai.

Visus nudžiugino Pauliaus Beliauskio pasirodymas. Jis pašoko "Breiką". Labai judrus šokis, kurį jis lanksčiai atliko.

Mūsų bendruomenės solistė Birutė Kymantienė savo švelniū soprano visuomet džiugina klausytojus koncertų metu. Mamytės šventei ji padėjo, savo jauniausiai dukrai Judrinai, atlikti dainą "Poromis po du", joms akompanavo Birutė Prašmutaitė. Bet ir mes joms padėjome dainuoti plodami priedainiui.

Septintos iki dvyliktos klasės moksleiviai sveikino savo Mamytes eilėraščiais. O "Malūnėlio" šokėjai atliko du šokius "Sukčių" ir "Gyvatarą".

Visi koncerto dalyviai įteikė savo Mamytėms, Močiutėms po gėlės žiedą ir su švelniū pabučiavimu.

Šioje "Mamyčių Kavinėje" buvo suruošta tautiniais rūbais pasipuošusios lėlės ir lėlytės - paroda. Jas paskolino: Dalia Didžienė, Girutis ir Birutė Kymantai, Birutė Prašmutaitė, Halina Statkuvienė, Rasa Statkuvienė, Monika Žiogienė. Bet parodėlėje dalyvavo ir vaikučiai, rengdami, piešdami lėlytes. Jauniausia dalyvė Talia Hackett, 3-5 metų amžiaus grupėje pelnė pirmą vietą. Aštuonerių metų grupėje vietos buvo paskirstytos: Mirandai Tigani - 1, Miglė Žvirblytė - 2, Judrinai Kymantaitei - 3, Tomui Sadauskui - 4 ir Rokui Hackett - 4 vietos.

Devynerių metų grupėje buvo tik vienas dalyvis Aidas Žilinskas. Dešimties metų - Linai Petraitytei - 1 vieta ir Kazytei Petrulytei - 2 vieta. Vienuolikos, dvylikos metų grupėje apdovanoti sesuo ir brolis Gaivilė ir Paulius Beliauskiai.

Ši graži šventė buvo užbaigta giesme "Marija, Marija".

Galėjome pasigrožėti parodėle ir vaikučių darbeliais.

Marija Geštautienė

Spindulėliai

Stovykla

Per vasaros atostogas aš važiuavau į stovyklą. Ji vyko "Gillwell Parke".

Kai ten buvau aš miegojau dviejų aukštų lovoje. Mes ėjome miegoti dvyliktą ir atsikeldavome septyntą valandą.

Ten mačiau kelias "kukaburas" ir vieną "goaną". Mes važiuavome žvejoti ir aš pagavau vieną upėtakį. Mes valgėme kugelį, bulvių košę, daržovių ir "desertui" ledų. Mūsų grupė vadinosi "Dingo".

Man labai patiko stovykoje, bet man patiko vėl pamatyti tėvelius.

Miglė Žvirblytė, 8 metų.

Mamo Mama Eglė

"Aš myliu tave". Mamytė daro visus darbus namuose. Ji turi gražias mėlynas akis ir blondinius plaukus. Ji yra 40 metų ir jai patinka šokoladas. Mama mane veža į mokyklą ir atstogauti. Tėvelis yra geras, bet mama geriausia.

Tomas Sadauskas, 8-nių su puse metų.

Laiškas Mamai

Aš labai myliu Mamą. Nes ji mano Mama. Ji kepa skanius pyragus. Sveikinu tave su Motinos diena, Mamyte!

Rokas Hackett-Diburys, 8 metų.

Man labai patiko Mamos Diena!

Mes per Mamos dieną nuvažiuavome į "Nambic". Labai ilgai važiuavome, bet kai nuvažiuavom buvo labai įdomu, peržiūrėti namą kur tą naktį miegosime. Aš miegojau su drauge Elaina.

Mes praleidome gerą laiką "labirinte", nes ten ilgai ieškojome visokiausių dalykų ir mes labai pavargome, bet buvo labai įdomu! Kai grįžome iš "labirinto" važiuavome namo. Šį vakarą buvo draugo Hanio gimtadienis ir jam sukako 40 metų. Mano Mama ir Tėtis paslaptinai padarė Haniumi staigmeną. Jis turėjo ieškoti ir rasti savo dovaną - o tai buvo bilietai į "sky diving".

Ryte mes susiruošėme ir nuvažiuavome į "sky diving" centrą ir ten

Miglė Žvirblytė, 8 metų.

Hanis atliko "sky diving". O po to važiuavome namo.

Mamos Dienai aš Mamai dovanojau magnetą, o Tėtis nupirko Mamai dailią apykaklę su širdelėmis.

Benita Strazdauskaitė, 10 metų

Mama

Mano Mamos vardas yra Regina. Ji gera ir graži. Ji mane veža į lietuvišką mokyklą ir nori, kad aš gerai išmokčiau lietuviškai.

Sveikinu tave su Motinos diena, mano miela Mama.

Paulius Beliauskis, 11 metų.

Laiškas Mamai

Aš myliu savo Mamą, nes ji mane prižiūri ir mane myli. Kai jos nematau, aš jos pasiilgstau. Aš savo Mamą myliu tokią, kokia ji yra ir nenorėčiau, kad ji pasikeistų.

Aš manau, kad mano Mama yra geriausia, todėl per Mamos dieną, gegužės 8 d., aš ją apsikabinsiu ir jai duosiu dovaną.

Miglė Žvirblytė, 8 metų.

Lietuvių Dienų Užbaigtuves

Balandžio 30d. Lietuvių Namų valgomajame buvo Lietuvių Dienų užbaigtuvių vakarienė. Ją suruošė teta Lilija. Virtuvėj nuo ryto buvo gaminamas maistas. Aš padėjau. Skutau morkas, pjausčiau daržoves, dėlioju jas į lėkštes. Dar sudėjau servetėles ant stalų.

Po to buvo Lietuvių Dienų Komiteto susirinkimas. Bet aš jame

Dėl paramos kaimo vaikams

Mielieji Tautiečiai,

Labai atsiprašome Jūsų, kad trukdome su savo problemomis. Mes - iš Lietuvos Respublikos Prienuų rajono Naujosios Ūtos pagrindinės mokyklos. Jūsų adresą susiradome internete. Susiklosčiusi padėtis mokykloje verčia nerimauti ir ieškoti pagalbos. Maloniai Jūsų prašome padėti mūsų mokyklai ir kaimo vaikams. Naujosios Ūtos pagrindinė mokykla yra perspektyvi. Ji yra aplinkinių kaimų epicentre, šalia

nedalyvavau, todėl nieko daugiau apie jį negaliu pasakyti!

Pamažu ėmė rinktis svečiai. Kai kurie atsinešė savo maisto. Tada prasidėjo vakarienė. Buvo visokio maisto: įvairiausių salotų, visokių pyragų, dešrų, mėsų, daržovių, bulvių. Gerti buvo šampano, vyno, midaus. Vaikams davė bulvių traškučių ir saldainių. Daug kas kalbėjo, pasisakė, dėkojo ir sveikino. Tą dieną dar buvo trijų žmonių gimtadieniai. Pono Stasio Eimučio, ponios Halinos Statkuvienės ir ponios Bronės Staugaitienės. Teta Lilija juos gražiai pasveikino. Vienas ponas perskaitė juokingas elgesio taisykles iš senų laikų. Pavyzdžiui, jei kažkam patemptum plaukus dėl pokšto, turėtum sumokėti baudą! Buvo labai smagu.

Po vakarinės aš žaidžiau su Judrina ir Benita. Kai svečiai išėjo, aš dar padėjau suplauti indus. Reikėjo plauti rankomis, nes kažkas prieš tai paleido indų plovyklę be vandens ir sugadino ją.

Po to buvome Linutės Didžytės drabužių parodoje. Mes buvom labai aukštai pastate. Tada mus Andrius nuvežė į kavinę. Aš gėriau kavą, po to man kinitis, kuris ten dirbo, padavė saldainiuką. Namu išvažiuavome traukiniu. Buvo labai vėlu.

Grįžome namo vėlai ir pavargusios, bet patenkintos, nes smagiai ir naudingai praleidom dieną. Teta Lilija visada duoda maisto parsinešti ir visokių mielų dovanėlių. Buvo labai malonu. Man patinka visokios šventės Lietuvių Namuose.

Kazytė Petrulytė, 10 metų

pagrindinio kelio. Čia dirba kvalifikuoti specialistai. Mokykla veikia nuo 1933 metų, 1965 metais praplėstos patalpos, pastatytas priestatas.

Mokykloje didesnė pusė moksleivių, yra iš daugyvaikių, socialių ar bedarbių šeimų- todėl iš tėvų paramos nesitikime. Mokykla per 71 gyvavimo metus nė karto kapitališkai nėra remontuota. Tai atliekame, kiek leidžia mūsų galimybės, savo lėšomis. Didelė dalis šilumos išeina pro langus, jie yra ypač blogos būklės - juos reikėtų keisti. Šešių kabinetų langus padėjo pakeisti Danijos Lions Club, tačiau norėtume pakeisti ir likusius, nes žiemą labai šalta, o lauko duris padėjo pakeisti Kanados lietuviai.

Padėkit kuo galite. Esame labai laimingi, tačiau negalime ramiai miegoti, kai turime problemų dėl sunkaus vaikų gyvenimo. Jiems trūksta visko - ir aprangos, ir avalynės. Norėtume ir mokyklą pasiremontuoti, kadangi ne visi mokiniai gyvena šalia mokyklos, reikia važinėti, todėl visų didelė svajonė įsigyti mikroautobusiuką - iki 25 vietų.

Atsiprašome, jog išvardijome Jums pačias didžiausias problemas. Galbūt atsiras galimybė, nors vieną kokią nors išspręsti. Tikimės, kad Jūsų kilnių širdžių dėka, galėsime sudaryti normalias sąlygas kaimo vaikų ugdymui.

Jums parcalavus, atsiųsime visus reikalingus duomenis, nuotraukas apie mokyklą. Taip pat maloniai kviečiame apsilankyti mūsų mokykloje. Jei neturėtumėte galimybių mums padėti, labai prašytume padėti susirasti mums geros valios žmonių, neabejingų Lietuvos kaimo vaikams ir galinčių mums padėti. Mes rašėme visur, tačiau atsakymų nesulaukėm

Su nekantrumu lauksime Jūsų paramos.

Su Dievo palaima

- Prienuų raj. N. Ūtos pagrindinės mokyklos bendruomenės vardu,
Regina Žvirblienė.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Birželio mėnesį Gyvojo Rožančiaus Brolija meldžiasi, kad visos krikščionių Bažnyčios susijungtų po vienu tikru ganytoju.

Melburno Lietuvių Bendruomenės Kino Popietė - "Tadas Blinda"

Mes kviečiame visus pasižiūrėti "Tadas Blinda",

Kaina - auksinės monetos auka.

Birželio 5 d., 1 val. p.p.

Teatro salėje, Melburno Lietuvių Namuose.

Melbourno Pensininkų Pranešimas

Rimas Skeivys - kompiuterių žinovas sutiko velti mus supažindinti su kompiuterių vartojimu. Kviečiame visus.

Jei atsirastų daugiau kaip 10 asmenų, pamokos vyktų Lietuvių Namuose, šeštadieniais 12 val. p.p.

Kas įdomaujasi, prašome paskambinti A. Vyšniauskienei, tel. 9467 4945.

Tolimesnė eiga bus paskelbta spaudoje.

MPS Valdyba

A. † A. Dominykui Vildovui mirus,

nuoširdžiai užjaučiame žmoną Maret, sūnų Mart ir visą jo šeimą.

S. ir A. Gabai

Australijos Lietuvių Dienos XXIV

GEELONG 2006

PO BOX 45 NORTH GEELONG

VICTORIA AUSTRALIA 3215

E: ALDXXIV2006@hotmail.com

Geelong ALD XXIV Committee

Secretariat:

Director:	Dr. Edward Reilly
1 st Secretary	Mrs. Irena Skerytė-Luscombe
2 nd Secretary	Mrs. Irena Stumbrienė
Treasurer	Mrs. Rita Zenk
Fundraising Liaison	Mr. Richard Steep
GLB Liaison	Mr. Stan Šutas [President GLB]

Events Liaison Members:

Sports:	Mrs. Lucy Koszela
Choir Concert:	Mrs. Stase Lipšienė
Folk Dancing:	Mrs. Loretta Tigani
Literature:	Mrs. Jura Reilly
Theatre:	tba
Ballet:	Mrs. Jovita Starinskiene
Youth:	Miss Lee-Anne Koszela
ALB KV:	Mr. Kaja Starinskas [Vice-President GLB]

Nauja 2005-2006 ALJS Valdyba

Australijos Lietuvių Jaunimo Sąjungos Valdyba 2005-2006:

Girius Antanaitis	(Pirmininkas)
Audrius Skeivys	(Vice Pirmininkas)
Venta Šližytė	(Sekretorė)
Darius Šalkūnas	(Iždininkas)
Vytautas Krivickas	(Tinklameistris)

Apie Sąjungos veiklą galite sužinoti internete www.aljs.org

Nauja knyga "Akivaras"

Š.m. gegužės 29 d. sekmadienį, Adelaidėje, Lietuvių Namuose bus pristatyta nauja Viktoro Baltučio knyga "Akivaras", kuri išleista Lietuvoje.

Tai istorinė apysaka apimanti laikotarpį nuo nepriklausomybės t.y. 1918 iki 1987 m. Joje aprašomas prieškarinis nepriklausomas gyvenimas Lietuvoje, rusų okupacija 1940, vokiečių 1941-1945 metais ir vėlei rusų iki 1987 m. Jos išleista 1000 egz., Australiją kol kas pasiekė 45, vėliau bus atsiųsta daugiau.

Atsisveikinant su Irta Valodka-Mikėnas

31.5.1940 – 31.3.2005

*Ar liūdnesnio kas būtų galėtų
Už likimą žmogaus šioj naktį?
Jo gimimas toks ilgas ir lėtas
O mirtis nelaukta ir staigi.*

(V. Mačernis)

Kovo 31 d. netekome vienos aktyviausių Geelongo lietuvių bendruomenės narės. Mano draugės. Giliai išjaustos patriotiškos gimtosios Lietuvos meilės ir jos skausmingo ilgesio dukros.

Irta gimė gegužės 31 d., Šiauliuose, Kazlauskų šeimoje. Dar būnant mažai mergaitei neteko tėvo, kuris po kiek metų atsirado Australijoje. Pokario metai buvo visiems sunkūs. Irta lankė Šiaulių mergaičių gimnaziją, o gimus dukrai vakariniu būdu studijavo institute. Pradėjo dirbti laborante, po to prekių žinove, vaikų namuose ir tt.

Irtos gyvenimas rožėmis nebuvo klotas. Susilaukus sūnaus buvo galimybė apsilankyti Australijoje. Ir kas galėjo patikėti, kad po daug metų Irta apsigyvens visam laikui. 1985 metais ištekėjo už Česlovo Valodkos ir po savo mamos mirties atvažiavo su sūnum. Kokia buvo laiminga su vaikais ir anūkais.

Irta buvo romantiška, mėgo poeziją ypač J. Jakšto ir O. Baliukonytės eilėraščius. Skaitė kas buvo prieinama. Dėl kalbos trūkumo tikrai sunkiai dirbo, bet turtų netroško. Jos turtas ir buvo vaikai, bei penki anūkai.

Ilgai nelaukusi ji aktyviai įsijungė į visuomeninį darbą. Kiekviena valandėlė buvo visų Geelongo lietuvių laukiama - didžiausias nuopelnas prieš 19 metų į Australiją atvykusios Irtos. Kiekviena valandėlė buvo apgalvota, kruopščiai ir atsakingai paruošta. Už savo lėšas prenumeravo lietuviškų laikraščius, pirkė kasetes su lietuviškais muzikos įrašais. Nekartą važiavo taksi, kad laiku suspėti išarti gimtąjį žodį, nes neturėjo mašinos.

Be šio svarbaus ir atsakingo darbo-ilgamete Geelongo lietuvių bendruomenės narė, nepakeičiama valdybos sekretorė. Irta dirbo

Geelongo atstove komiteto "Pagalba Lietuvai", dalyvavo aukų rinkime, padėjo ruošti siuntinius į Lietuvą. Dvejus metus ji dirbo sporto klubo "Vytiš" valdyboje, ketverius metus - skautų židinio išdininke ir sekretore. Dalyvavo Pasaulio lietuvių lietuvių seime Lietuvoje. Buvo tikra kovotoja už teisybę ir savo nuomonę, sugebėjo įnešti pozityvių pokyčių Lietuvių Bendruomenės veikloje. Visų darbų ir prisidėjimo neišvardinsi!

Negalime užmiršti ir nesizavėti Irtos darbštumu, energija, o taip pat ir jautrumu, ir nuoširdumu, meile tėvynei Lietuvai, ir jos žmonėms. Jau Lietuvoje dainavo įvairiuose duetuose, bei solo, buvo sukūrusi savo ansamblių. Australijoje irgi visas čia praleistas gyvenimas praėjo su daina. Buvo malonaus būdo visada dalindavosi savo nuoširdumu ir dosnumu. Rūpestinga, daugumą sunkumų įveikusi, buvo atrama ne tik saviems, svetimiems, bet ir Lietuvoje draugių pagelbintoja. Visada rasdavo užuojautos žodį vargstantiems ar sergantiems. Jos namai, kaip ir jos širdis, buvo atvira visiems, norėjusiems čia rasti užuovėją ar rasti prasmingą paguodos žodį.

Ačiū tau, Irta, už draugystę, ilsėkis ramybėje atidavusi save ir dosnią gerą savo širdį.

Aida Tučiūtė

Viktorija Lynikaitė - Klimas

1949.12.25 - 2005.04.24

Viktorija (Viki) gimė Puckapunyal - Seymour Viktorijoje, Julijos ir Kęstučio Lyniko šeimoje. Turėjo vyresnį brolių Antaną.

Viki baigė Melbourno Universitetą. Baigusi jį dirbo gimnazijoje - mokytoja. Trumpai dirbusi panoro įsigyti buhalterės ir mokesčių (tax) agentės specialybę. Sėkmingai mokėsi ir gavo diplomą.

Viki ištekėjo už Vyto Klimo. Vedybinis gyvenimas nepavyko, todėl sūnų Andrių augino viena. Sūnus vedęs ir augina trejų metų sūnų Zach.

Pastaruosius du metus Viki gyveno Wodonga su draugu Max.

Buvo elegantiška, draugiška, mylinti mama-močiutė.

Pačiame gyvenimo žydėjime negailėstinga mirtis staiga išplėšė ją iš mūsų tarpo. Viki užgėso St. Vincents ligoninėje.

Viki palaidota šalia savo tėvų ir močiutės Karosienės, Fawkner kapuose.

Viešpatie, priglausk Viktorijos sielą savo buveinėje, o mes:

"We shared so much laughter and also some tears. Thanks for your friendship over the years."

Danutė L.

Sveikiname

Kiekvieną iš mūsų Aukščiausios apdovanojo vienokiais ar kitokiais talentais. Vieni atsiekia aukščiausių rezultatų sporto šakose, kiti įvertinimų sulaukia mokslo, medicinos, kultūros, literatūros bei meno srityse. Apie vienus girdime ir žinome daugiau, apie kitus - mažiau.

Sveikiname Linutę Didžytę, kartu ir jos bendramenininę Nicole Fausten, suruošusios jau antrą kūrybinę parodą - išpardavimą.

Linutė, sėkmingai dirbanti vaistininke, turi daug pomėgių. Ji laisvalaikiu ne tik fotografuoja (savo darbais ji dalyvavo AL Dienų Melbourne Meno parodoje).

Tačiau su gimnazijos laikų drauge Nicole įsteigė savo kompaniją, kurios tikslas yra sukurti ką nors nepaprasto, originalaus, gražaus ir madingo iš nieko, iš to, kas žmonėms daugiau nebereikalinga, nenaudinga ar išmetama. Iš naujo ir seno yra sukuriama kas nors unikalaus. Kiekvienas kūrinys yra kitoks, savaip įdomus.

Linutė daugiausia kuria modernius papuošalus moterims ir vyrams, gi draugė daugiausia modeliuoja - rekonstruoja rūbus, ultra modernišką aprangą jaunimui!

Iš kairės: Lina Didžytė ir Nicole Fausten

Kompanijos vardas angliškais: "a name is a label".

Rūbus galima pastebėti keletose parduotuvėse arba net jų languose Brunswick St., High St. ir Sydney Rd. O Linutės sukurtą kaklo papuošalą nešiojo TV pranešėja Chloe Maxwell televizijos programoje "X Factor".

Sveikiname mielą Linutę Didžytę ir jos draugę Nicole Fausten ir linkime joms daug kūrybinės sėkmės, vystant savo įvairiapusį talentą.

Vaizdas iš rūbų parodos

- a name is a label

Independent fashion designers

nicole fausten & lina didzys

(03) 93881308 / 0422262875

'A name is a label'

Lina Didzys and Nicole Fausten met at high school. They have been close friends for over 10 years. They have

always shared a common interest in fashion, having designed many clothing and jewellery pieces for each other and friends over the years. This has naturally progressed into the formation of their own fashion line called 'a name is a label'.

'a name is a label' crafts unique clothing and jewellery. The majority of the materials used are collected; already existing fabrics, garments, objects and accessories. These are combined with new materials, creating an interesting fusion between the two.

All pieces are individual.

Both Lina and Nicole have travelled extensively overseas, previously creating and selling in Vancouver Canada and in Guadalajara Mexico. They have been established in Melbourne for the past 10 months, and have hosted two fashion shows of their work, selling privately and in a number of Melbourne's boutiques:

Lupa, 55 High St, Northcote 3070 Vic, (03) 9481 1614

Kundalini Rising, 405 Brunswick St, Fitzroy 3065 Vic, (03) 9419 5294

Monk House Design, 102 Lygon St, East Brunswick 3057 Vic, (03) 9381 1191

Lulamae, 151 Sydney Rd, Brunswick 3056 Vic, (03) 9381 0824

One of their pieces of jewellery was shown end of April 2005 on the program X Factor, being worn by host Chloe Maxwell (as shown here)

Lina and Nicole work in conjunction with a graphic design artist Israel Ramirez, who lives and works in Guadalajara Mexico. His work is screen printed on a number of the garments, and is seen in the design of the label's business card and show flyers.

Both the clothing and the jewellery are very unusual in design. Different elements are combined to create textured bold pieces that are very dynamic and distinct in nature. The concept of deconstruction is vivid throughout their work.

The label's name, 'a name is a label', illustrates deconstruction in its purest sense; a label's name is solely that: the name. The name suggests intrinsic worth in the product, regardless of title. Stemming from the punk ethos, 'a name is a label' creates a specialised unique product; vibrant, flamboyant and expressive in nature.

www.anameisalabel.com

Atviromis akimis...

(Feljetonas skaitytas per Literatūros popietę Melbourne 2004 m.)

V. BALTUTIS

Laiko upės tekėjimas neša mus lyg skiedras, svaidda į aštrius krantus ir mėto savo bangose. Įtempę žvilgsnį, stebime gyvenimą, kuriame dalyvauname, nors kartais atsiliekame, nespėdami plaukti kartu, bet stengiamės būti srovėje, kurioje viskas verda, kunkulioja ir keičiasi. Visą reikia priimti, su visko sutikti ir prie viskuo derintis. Todėl ir gyvename plačiai atmerktomis akimis, kad tik ko nors nepražypošuos.

Stebiu žmones, kuriems dar dešimtmečiai švyti ateityje, o man iki šimtinių liko vos pora dešėtkų, kurias bandysiu kuo gražiau ir naudingiau pragyventi, kad kiekviena diena ir valanda būtų kuo įspūdingesnė, kuo gražesnė, be jokių įtampų ir nenaudingų ne tik kūniui, bet ir sielai sutrikimų. O tų sutrikimų vis daugėja. Kažkada žvalus ir pastabus žvilgsnis apsilbausė, atmintis lyg koks voratinklis susiraizgė ir tenka atsiprašinėti, kai senai matytą prietelio žmoną, pavadinį panelę ar net kitu vardu, o Kalėdų švenčių proga, sveikini su šventomis Velykomis.

Nebesuprantami dabartinės jaunystės polėkiai. Mano atminime, kai merginos laukdavosi priauglio, niekur neidavo ir slėpdavo savo nėštumą, pridengdamos plačia sunkia. Šiandien viskas virto aukštyn kojomis. Merginos su pasididžiavimu, apsinuoginusios

papilnėjimą rodo visam pasauliui. Moterys kūdikius peni kuo didesnėje viešumoje, o vyrai susitraukę kerčioje, lyg kažkuikui padarę kokią tai kiaušystę, tyli, bijodami būti apšaukti atsilikėliais ar sustingusiais laike, kuriame šiandien vakarykščia diena jau pasenusi.

Daug pasikeitimų, dabar populiariai vadinamo sekso skalėje. Šiandien vien tik rankos padėjimas ant merginos peties, na gal truputį žemiau, jau vadinamas beveik išprievartavimu. Augant laisvoje Antano Smetonos tėvynėje, tokie dalykai nebuvo žinomi. Bernai per klėties langus sulindę pas merginas praleisdavo naktį iki pirmųjų gaidžių ir tai buvo vadinama ieškojimais savo gyvenimo draugę, meilininiais ir kitais švelniais žodžiais. Merginos būdavo nuo kulnų iki smakro apsirengusios ir į jas bernui pažvelgus, nuleisdavo žemyn akis. Šiandien mergaičių sijonukai vos keletas centimetrų nuo girgždyto, o bambagyslė apnuoginta ir joje įsėgta rinkė. Tokiems gundymams sunku atsispirti. Šiandien apsidėję gyvena atskirai, o nevedę kartu! O ką jau kalbėti apie dabartines vedības, kurias mūsų tėvai pavadintų Sodoma ir Gomora, kai du vyrai susikabinę rankutėmis vyksta į metrikacijos įstaigą, ar dvi merginos sumaino žiedus. Dingio vyro ir žmonos sąvokos, dabar visur

linksniuojami partneriai, labai neaiškias biznio partnerystė.

Kalbėti apie sveikatą, tai populiariausia vyresniųjų šnekta. Pradedama apie vaistus ir valandomis malama apie įvairiausius kūno ir sielos negalavimus. Nei vienas nepagalvoja, kad svarbiausia yra saulutės patekėjimas iš ryto. Jai nepasirodžius, gali tekti atsisveikinti su šiuo pasauliu, kuriame įvairiausios taršos jau graužia akis ir mokslininkai prognozuoja, kad už keliolikos tūkstančių metų pritruks degonies ir teks kvėpuoti dūmais persunktu oru. Manęs tai negąsdina, nes nežadu tiek ilgai čia trunkytis ir oro pakaks, tik jo negadinkime ir bus lengviau visiems.

Lietuviškos veiklos gyvenime svarbiausia savaitės diena - sekmadienis. Po pamaldų visi skubame į Lietuvos namus, į svarbiausią bendruomenės parengimą - sekmadienio pietus, o jei vėrdami cepelinai, tai net jaunimas ir mišrios šeimos atvyksta į šį lietuvišką jomarką. Berekalingai prikašiojama mūsų jaunimui, kad jis nesijungia lietuviškon veiklon. Taigi, norint pagyventi lietuvišką gyvenimą, dažniau virkime cepelinų pietus. Cepelinai lietuviškos veiklos aktyvūs. Be cepelinų nutautėsime. Tik cepelinai išlaikys mūsų tautiškumą.

Sekmadienį nuo pat ankstyvo ryto ruošiuosi į lietuviškas pamaldas, australiškų nelankau, nemoku kita kalba maldų, kurios mane pakeltų nuo šios nuodėmingos žemės ir kasdienybės, kad

sunkiose miglose paskendusi dvasia kilstelėtų truputį aukščiau.

Nebelengva susikaupti ir sukalbėti intymesnę maldele, kuria atgaivintum dulkėmis apneštą sielą. Bandai prisiminti nuodėmes, bet jų niekaip nebesurandi, kurių jaunystėje būdavo, kaip pas šunį blusų. Anot vieno, labai išmintingo bičiulio, šiandien, nors ir labai norėtum, jau sunku yra padaryti padorią ar mirtiną nuodėmę, todėl ir slenkį per dienas lengva sąžinė ir širdimi. Visi slieai ir kūniui kenkiantys gundymai liko širdį maloniai kutenančiais prisiminimais, kuriais kartais pasigardžiuoji, kai pagalvoji apie nebūties artėjimą. Sakoma, kad pamaldžiausi yra tie, kurie išgeria, nes gerdami stikliuką, visuomet akis pakelia į dangų.

Visos politinės, visuomeninės ir kitos žmogiškosios problemos jau nebesukelia jaudulio ir abejingai jas sutinki ir lengvai praleidi. Tau priklauso ramybė ir jos aplinkoje žavėsi pro akis slenkančiu pasauliu, apie kurio pabaigą skelbia visa žiniasklaida ir visi, kurie nori iš to pasipelnyti. Visi siūlo kuo greičiau atsikratyti pinigais, kuriuos, kaip niekada pradėjai taupyti, kad anūkai būtų viskuo aprūpinti, pamiršdamas net save.

Kiekvieną rytą atmerkęs akis, stengėsi kuo maloniau praleisti dieną, kurios dabar tokios brangios ir jautriai gyvenamos. Tad ir džiaugiuosi visu šandieniniu pasauliu, kuris cina į pražūtį, o aš, metų užgrūditas su šypsena stebiu, kaip išgąstingais veidais pasitinkamas rytą, kuris be jokios abejonės bus lygiai toks pat, kaip ir visos buvusios dienos ir visa artima ir tolma praeitis.